

Half miljoen volwassen Nederlanders ervaart gehoorschade na jaarwisseling

Bescherming tegen vuurwerkletsel neemt zichtbaar af

Amsterdam, 18 december 2023 – Afgelopen jaarwisseling gaf 6 procent van de volwassen Nederlanders die vuurwerk afstaken of buiten zijn gaan kijken aan een vorm van gehoorschade te ervaren door vuurwerk. Dit blijkt uit onderzoek van VeiligheidNL onder Nederlanders tussen de 20 en 75 jaar.* Dit zijn tenminste 500.000 volwassenen. Niet zo gek, aangezien gehoorbescherming nauwelijks op de radar lijkt te staan van zowel mensen die vuurwerk afsteken als omstanders. Bovendien lijkt ook de aandacht voor andere beschermingsmaatregelen, zoals veiligheidsbrillen, sinds de lockdown te verslappen. Om het tij te keren, roept VeiligheidNL aan de vooravond van de jaarwisseling op om oren én ogen te beschermen. Een breed gedragen oproep die wordt gesteund door onder andere: Nederlandse vereniging voor KNO-artsen (NVKNO), NVAB, Radboudumc, Stichting Hoormij, OLVG, UMC Utrecht.

Zes procent van de Nederlanders tussen de 20 en 75 jaar die vuurwerk afsteken of buiten bekijken, maakt in de weken na de jaarwisseling melding van een vorm van gehoorschade door vuurwerk. Denk aan een piep in het oor, doofheid, een dof gevoel of vervorming van geluid. Onder Nederlanders tussen de 20 en 29 jaar is dit zelfs tien procent. Dat meer dan 500.000 volwassen Nederlanders vermoedelijk gehoorschade hebben opgelopen, komt niet als een verrassing. Het gebruik van gehoorbescherming is namelijk al jaren relatief laag. Van de volwassen Nederlanders die afgelopen oud en nieuw vuurwerk afstaken, maakte slechts 15 procent gebruik van gehoorbescherming, terwijl dit voor slechts 4 procent van de kijkende volwassenen gold. Uit het onderzoek blijkt eveneens dat slechts 1 op de 5 kinderen gehoorbescherming draagt tijdens de jaarwisseling.

“Je hebt acute gehoorschade en gehoorschade op de lange termijn”, vertelt Louise Straatman, KNO-arts bij UMC Utrecht. “Bij vuurwerk loop je risico op allebei. Eén enkele harde knal kan al dingen in je oor kapot maken en dat merk je meestal onmiddellijk. Maar ook als je het niet meteen voelt, kun je gehoorschade oplopen. Ieder mens kan namelijk maar een bepaalde hoeveelheid te hard geluid aan. Je moet het zien als een emmer. Die raakt voller en voller en op een dag loopt-ie over. Een hele avond knallen is een flinke plons in je emmer, dus bescherm je oren goed.”

Bescherming ogen na corona-jaren afgenomen

Eén op de vier letselgevallen door vuurwerk betreft oogletsel, hiervan is meer dan de helft (59 procent) omstander. Uit het onderzoek van VeiligheidNL blijkt dat het gebruik van beschermingsmaatregelen afneemt ten opzichte van 2019, de laatste jaarwisseling voor de COVID-19 lockdown waarbij oudejaarsvuurwerk mocht worden afgestoken.* Waar in 2019 nog 58 procent van de volwassenen die zelf vuurwerk afstaken een veiligheidsbril droeg, was dit tijdens de afgelopen jaarwisseling nog slechts 41 procent. Deze trend is ook zichtbaar bij volwassen omstanders: 14 procent van de omstanders droeg tijdens de jaarwisseling van 2019-2020 een veiligheidsbril, in 2022 nog maar 7 procent. Deze afname is ook te zien bij de kinderen van de ondervraagden die zelf vuurwerk afsteken. Daarnaast maakt nog altijd twee derde van de kijkende kinderen géén gebruik van een veiligheidsbril, met alle mogelijke gevolgen van dien.

“Wanneer een vuurwerkslachtoffer wordt binnengebracht, maken we een eerste beoordeling van het letsel”, vertelt Stijn Nelen, Kindertraumachirurg van Amalia Kinderziekenhuis. “Bij een levensbedreigende situatie beslis je op dat moment wat het beste is. Gehoor- en oogschade vallen hier in de regel buiten, maar de patiënt bespreken we natuurlijk in een later stadium altijd in een team van betrokken specialisten. Ook oog- en gehoorschade komen dan aan de orde. Beide kunnen blijvend letsel veroorzaken en een enorme impact hebben op het latere leven van een patiënt. Het kan zelfs hun hele toekomstverwachting in de war gooien, omdat ze

moeten leren leven met de vaak blijvende schade.”

Maak afspraken met elkaar

Sinds de lockdown is de belangstelling voor schermingsmaatregelen tegen vuurwerkletsel afgenomen. “Afgelopen jaarwisseling kon er weer oudejaarsvuurwerk worden afgestoken door mensen zelf”, zegt Martijntje Bakker, directeur/bestuurder van VeiligheidNL. “Helaas stellen we vast dat het gebruik van beschermingsmaatregelen tegen vuurwerkletsel lager is dan in het jaar vóór de coronacrisis. Vuurwerk is prachtig, maar kan een verwoestende, permanente uitwerking hebben wanneer het misgaat. Bescherm daarom jezelf en kinderen adequaat. Draag een vuurwerkbriil én gehoorbescherming, ook als je omstander bent. Geef kinderen het goede voorbeeld en maak goede afspraken met elkaar, want iedereen wil toch een gezond en veilig 2024.”

Door goede voorlichting kan veel vuurwerkletsel worden voorkomen. Leerkrachten en hulpverleners kunnen [hier](#) het gratis lespakket 4vuurwerkveilig aanvragen.

*Olij, Nijman & Valkenberg (2023). Vuurwerkaankoop en -gebruik 2022-2023 VeiligheidNL, Amsterdam

>> infographic <<

Voor meer informatie:

Marloes Antheunis, Manager marketing en communicatie, a.i. PR adviseur

06 - 552 636 54, m.antheunis@veiligheid.nl

Over VeiligheidNL

Ernstig letsel heeft veel impact op een mensenleven. Veel ernstig letsel had voorkomen kunnen worden door ander gedrag of een veiligere leefomgeving. VeiligheidNL is dé expert op het vlak van letselpreventie en zet zich in om ernstig letsel te voorkomen, omdat dit beter is dan genezen. Want iedereen verdient een gezond en veilig leven.

Wij stimuleren veilig gedrag en een veiligere leefomgeving, door risicogroepen te versterken én te beschermen via onze partners, die rechtstreeks contact hebben met deze groepen. Dit doen we vanuit 6 preventiethema's: Valpreventie, Gehoorschadepreventie, Sportblessurepreventie, Verkeersveiligheid, Kinderveiligheid en Productveiligheid.

We richten ons op de meest voorkomende en meest ernstige letsels in een mensenleven, waar preventie belangrijk én mogelijk is. Dit baseren we op monitoring, onderzoek en SEH-data. We delen onze kennis met onze partners en bieden hen gerichte praktijktoepassingen en voorlichtingsmaterialen.